

**BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

AUDITO ATASKAITA

**DĖL BIRŽŲ RAJONO GERMANIŠKIO MOKYKLOS-
DAUGIAFUNKCIO CENTRO FINANSINIO (TEISĖTUMO)
AUDITO REZULTATŲ**

2019 m. birželio 21 d. Nr. K14-8

Su audito ataskaita galima susipažinti
Biržų rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu www.birzai.lt

TURINYS

IŽANGA	3
AUDITO APIMTIS IR METODAI	4
AUDITO REZULTATAI	6
1. Dėl metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų.....	6
2. Dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio duomenų.....	6
3. Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo.....	7
4. Darbo užmokesčio ir darbo santykių.....	11
5. Dėl vidaus tvarkų aprašų.....	17
6. Dėl viešųjų pirkimų.....	20
REKOMENDACIJOS	21
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	23

IŽANGA

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas vadovaujantis Biržų rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2019 metų veiklos planu¹ ir vykdant Savivaldybės kontrolierės 2018 m. gruodžio 17 d. pavedimą Nr. K7-8. Finansinį (teisėtumo) auditą (toliau – auditas) atliko vyriausioji patarėja Stasė Čeponienė.

Audito tikslas – įvertinti Biržų rajono Germaniško mokyklos-daugiafunkcio centro 2018 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis, įvertinti turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą.

Audituojamas subjektas – Biržų rajono Germaniško mokykla-daugiafunkcis centras, juridinio asmens kodas – 191657042, adresas – mokyklos aklg. 5, Germaniško k. Biržų r., LT-41431.

Audituojamu laikotarpiu Biržų rajono Germaniško mokykloje-daugiafunkciame centre vadovavo Gediminas Janeliūnas, vyriausiąja buhalterė dirbo Danguolė Rakickienė.

Biržų rajono Germaniško mokyklos-daugiafunkcio centras (toliau – Mokykla-daugiafunkcis centras), yra biudžetinė įstaiga, kurios pagrindinė veiklos rūšis – pagrindinis ugdymas.

Pagrindinis Mokyklos-daugiafunkcio centro veiklos tikslas – tenkinti priskirtos vietovės įvairių interesų ir amžiaus grupių socialinius, edukacinius ir kultūrinius poreikius, užtikrinant ikimokyklinį, pradinį, pagrindinį ugdymą, neformalųjį švietimą ir laisvalaikio bei socialinių paslaugų organizavimą.

Audituojamas laikotarpis – 2018 metai.

Šios ataskaitos duomenys bus panaudoti vertinant 2018 metų Biržų rajono savivaldybės Konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenis.

Ši audito ataskaita yra Biržų rajono savivaldybės tarybai pateiktą tvirtinti 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių išvadų dėl Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo sudėtinė dalis.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų numatytiems tikslams bus pareikšta audito išvadoje.

Ataskaita teikiama Mokyklai-daugiafunkciam centrui. Apie audito rezultatus informuojamas Biržų rajono savivaldybės meras, Savivaldybės taryba, Savivaldybės administracijos direktorius.

¹ Savivaldybės kontrolieriaus 2018 m. spalio 15 d. įsakymas Nr. K2-11. „Dėl Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2019 metų veiklos plano patvirtinimo“.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinami Mokyklos-daugiafunkcio centro 2018 metų ataskaitų rinkiniai: Finansinių ataskaitų rinkinys:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2018 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2018 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2018 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2018 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- 2018 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas su priedais.

Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:

- Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti ataskaita 2018 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. 1) pagal pajamų rūšis;
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2018 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2) atskirai pagal finansavimo šaltinius;
- Biudžeto išlaidų plano vykdymo pagal programas ir finansavimo šaltinius 2018 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3);
- Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita 2018 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. 4);
- 2018 m. gruodžio 31 d. biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas.

Buvo vertinamas Mokykloje-daugiafunkciame centre biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumas ir jų naudojimas įstatymų nustatytiems tikslams 2018 metais. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos audito sritims, atliktos audito procedūros:

- finansinės veiklos srityje, vertindami:
 - asignavimų planavimą 2018 metams;
 - kaip laikomasi teisės aktų nuostatų dėl biudžeto sąmatų projektų rengimo ir vykdymo tvarkos;
 - klausimus, susijusius su įsipareigojimais, jų teisėtumą.
 - išlaidų/sąnaudų srityje vertindami:
 - prekių, paslaugų, darbų pirkimą vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu;
 - kaip laikomasi teisės aktų nuostatų dėl darbo užmokesčio nustatymo, priskaičiavimo ir mokėjimo;
 - turto srityje vertindami:
 - turto apskaitos ir nusidėvėjimo skaičiavimo teisingumą;
 - turto įsigijimo, gavimo, perdavimo, nurašymo teisėtumą;
 - turto teisinę registraciją;
 - turto, gauto patikėjimo teise, perdavimą, naudojimą ir kontrolę;
 - inventorizacijos atlikimą ir įsipareigojimų suderinimą;
 - pajamų srityje vertindami:
 - pajamų už suteiktas paslaugas gavimą bei pervedimą į savivaldybės biudžetą;
 - kaip laikomasi Savivaldybės tarybos patvirtintų įkainių už teikiamas paslaugas.
- Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų reikalavimų, atsižvelgėme į jų pažeidimų poveikį ir aptarėme su audituojamu subjektu priežastis, kurios lėmė pažeidimus.
- 2018 metais Mokykla-daugiafunkcis centras vykdė programą „Ugdymo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimo“ programa, kuriai įgyvendinti rajono savivaldybės taryba skyrė² 190,8 tūkst. Eur ir Socialinės paramos ir sveikatos apsaugos paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimo programa 0,2 tūkst. Eur. lėšų:
- valstybės biudžeto – 62,3 tūkst. Eur;

² Biržų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 20 d. sprendimas Nr. T-16 „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2018 m. biudžeto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

- savivaldybės biudžeto – 123,9 tūkst. Eur;
- įstaigos pajamos, skiriamos programoms finansuoti – 4,8 tūkst. Eur.

Mokykla-daugiafunkcis centras naudoja ir disponuoja jam nuosavybės teise priklausančių ir patikėjimo teise valdomą turtą, kurio ilgalaikio turto likutinė vertė 2018-12-31 – 284,1 tūkst. Eur. Įstaiga per 2018 metus patyrė 190,7 tūkst. Eur kasinių išlaidų. Didžiausios išlaidos – 79,1 proc. darbo užmokesčio ir socialinio draudimo srityje.

Auditas atliktas siekiant užtikrinti, kad biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų, o lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojami teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad mes netikrinome 100 proc. ūkinių operacijų, sudarytų sandorių ir ūkinių įvykių.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

- 1 proc. visų skirtų asignavimų, tai sudaro 1,9 tūkst. Eur. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtinių klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir kitos biudžeto vykdymo ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.
- 1 proc. Mokyklos-daugiafunkcio centro turto vertės, tai sudaro 2.8 tūkst. Eur. Ši nustatyta suma naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos ar jų visuma parodo, kad finansinės ir kitos ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus bei finansavimo sumas visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

Įvertinus planavimo metu nustatytas rizikas, buvo atliktos svarbiausių sričių (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo; ilgalaikio turto, prekių ir paslaugų) audito procedūros – ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių detalios ir analitinės procedūros.

Tam buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų, atsižvelgėme į aplinkybes, priežastis ir pasekmes.

Pakankamiems, patikimiems, tinkamiems ir racionaliems audito įrodymams gauti, atsižvelgiant į audito tikslus, naudotos Valstybinio audito³ reikalavimuose patvirtintos audito procedūros: skaičiavimas (aritmetinis tikslumas), paklausimas (įrodymų gavimas pokalbio metu), patikrinimas (įrašų, dokumentų, turto tikrinimas), analitinės procedūros (tam tikrų duomenų analizė).

³ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo (su vėlesniais pakeitimais).“

AUDITO REZULTATAI

1. Dėl metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų

1.1. 2018 m. gruodžio 31 d. Mokyklos-daugiafunkcio centro biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti ataskaitos duomenimis, pervadė faktinių įmokų 4539,9 Eur. Iš jų: už išlaikymą švietimo įstaigoje 3110,34 Eur, už prekes ir paslaugas – 1429,56 Eur, tiek pat Mokyklai-daugiafunkciam centrui pervesta ir panaudota. Asignavimų planas, įskaitant patikslinimus, patvirtintas 4785 Eur.

1.2. Patikrinta viešojo sektoriaus subjekto biudžeto⁴ vykdymo ataskaita, kurioje turi būti pateikiama viešojo sektoriaus subjekto išlaidų arba lėšų sąmata. Pagal ją gauti biudžeto asignavimai arba teisės aktuose nustatytos lėšos ir jų panaudojimas pagal vykdomas programas, valstybės funkcijas, ekonominę klasifikaciją ir pagal finansavimo šaltinius, jeigu atsiskaityti už finansavimo panaudojimą yra nustatyta teisės aktuose. Tačiau gauti ir panaudoti biudžeto asignavimai neišskirti pagal ekonominę klasifikaciją „Darbdavių socialinei paramai pinigais“.

1.3. Biudžeto išlaidų plano vykdymo pagal programas ir finansavimo šaltinius ataskaitos duomenimis, Mokyklos-daugiafunkcio centro patikslinto plano vykdymas 99,9 proc. Įstaiga pildo ir pateikia forma Nr. 3 „Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimai“ neaktualią redakciją (2014 m. lapkričio 28 d. įsakymo Nr. 1K-407), už 2018 m. šios ataskaitos teikti nebereikia, o 2018 m. paskutinio ketvirčio laikotarpio duomenys turi būti pateikti vadovaujantis LR finansų ministro⁵ patvirtintomis valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklėmis.

1.4. Mokėtinų sumos metų pabaigoje – 3302 Eur, iš jų didžiausią dalį sudaro prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos – 3188 Eur. Gautinų sumų likutis metų pabaigoje – 0,00 Eur. Audito metu nustatyta, kad 2018 metų pradžioje nurodyta suma yra 166,25 Eur, o metų pabaigoje įstaigoje priskaityta 680,60 Eur gautinų įmokų už paslaugas švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose. Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitoje Nr. 4 nepateikti likučių duomenys nei 2018 metų pradžioje, nei ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

1.5. 2018 m. gruodžio 31 d. biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas iš dalies atitinka finansų ministro patvirtintų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių⁶ reikalavimus. Įstaigos biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte pateikta neišsami informacija apie asignavimų plano ir jų panaudojimo pokyčių, lyginant su praėjusiais biudžetiniais metais, suvestinė pagal programas ir finansavimo šaltinius, nurodant daugiausiai padidėjusių (sumažėjusių) asignavimų sumas, priežastis ir paskirtį.

2. Dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio duomenų

2.1. Mokyklos-daugiafunkcio centro metinės finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Buhalterinės apskaitos įstatymu, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais įstaigų finansinę apskaitą. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu Mokykla-daugiafunkcis centras rengia žemesniojo lygio metinių finansinių ataskaitų rinkinį. Metinės finansinės būklės ataskaitos duomenys iš dalies atitinka Didžiosios knygos duomenimis (toliau – DK). Metinėje finansinės būklės ataskaitoje sukaupų gautinų suma nurodyta 10801,51 Eur, o Didžiosios knygos – 10764,98 Eur, atitinkamai kitos gautinos sumos metinėje finansinės būklės ataskaitoje – 190,25 Eur, o DK – 226,78 Eur (skirtumas 36,53 Eur). Metinėje finansinės būklės ataskaitoje, ankstinių metų perviršis ar deficitas, suma nurodyta – 963,31 Eur, o DK- 0,00 Eur,

⁴ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 2 str. 38 d.

⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-464 „Dėl finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ pakeitimo“.

⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo (su vėlesniais pakeitimais).“

atitinkamai einamųjų metų perviršis ar deficitas metinėje finansinės būklės ataskaitoje – 2082,56 Eur, o DK- 3045,88 Eur. Audito metu įstaiga pagal buhalterinės pažymas atliko koreguojančius įrašus, neatitikimai buvo ištaisyti.

2.2. Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikta informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatus, t. y. uždirbtas pajamas ir turėtas sąnaudas per šioje ataskaitoje nurodytą ataskaitinį laikotarpį⁷. Metinės Veiklos rezultatų ataskaitos duomenys neatitinka pateiktiems Didžiosios knygos duomenims „Pagrindinės veiklos pajamos“ palyginus veiklos rezultatų ataskaitos duomenis su didžiosios knygos duomenimis skirtumas (-2118,29 Eur).

Palyginus „Pagrindinės veiklos sąnaudos“ veiklos rezultatų ataskaitos duomenis su didžiosios knygos duomenimis, skirtumas (-1621,40 Eur). Didžiojoje knygoje nurodytos kitos pervestinos sumos už parduotas prekes, turtą, paslaugas (-) kita veikla 9,79 Eur, tačiau metinėje veiklos rezultatų ataskaitoje tokia informacija nepateikta. Įstaiga priskaitė baudų ir delspinigių sąnaudas, tačiau nėra priskaitytų finansinės ir investicinės veiklos pajamų. Taip pat metinės Veiklos rezultatų ataskaitos duomenys neatitinka pateiktiems Didžiosios knygos duomenims „Grynasis perviršis ar deficitas“ palyginus veiklos rezultatų ataskaitos duomenis su didžiosios knygos duomenimis skirtumas (-506,68 Eur). Audito metu Mokykla-daugiafunkcis centras pateikė buhalterinę pažymą apie atliktus buhalterinius įrašus, neatitikimai buvo ištaisyti.

Mokykloje-daugiafunkciame centre metinėje Veiklos rezultatų ataskaitoje teisingai rodomos pajamos už suteiktas paslaugas.

Finansavimo sumų likučiai atitinka 20-ojo VSAFAS reikalavimų⁸, apskaitos duomenimis, didžiosios knygos duomenys nepiniginiam turtui ir kitoms išlaidoms sutampa su aiškinamojo rašto lentelės „Finansavimo sumos pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį“ duomenimis.

2.3. Palyginus mokyklos-daugiafunkcio centro 2-ojo VSAFAS „Pinigų srautų ataskaitą“ duomenis su 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ 4 priedo „Finansavimo sumos pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį“ nustatytas neatitikimas 4448,90 Eur. Mokykla-daugiafunkcis centras pinigų srautų ataskaitos neteisingoje eilutėje nurodė gautas sumas už vaikų išlaikymą įstaigoje.

2.4. Išanalizavus Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamąjį raštą nustatyta, kad jame neatskleisti visi privalomi atskleisti dalykai. Mokyklos-daugiafunkcio centro finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte nepateikta informacija, kurią pagal 12-ojo VSAFAS nuostatas, aiškinamajame rašte viešojo sektoriaus subjektas privalo pateikti⁹, apie savivaldybės patikėjimo teise valdomo ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pasikeitimą. Aiškinamajame rašte neteisingai pateikta informacija, kurią pagal 13-ojo VSAFAS nuostatas¹⁰ privalo pateikti viešojo sektoriaus subjektas, informacija, kuri pateikta ataskaitoje „Nematerialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ skiriasi nuo didžiosios knygos duomenų.

3. Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo

3.1. Dėl turto teisėtumo. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 16 str. 4 p. <...Valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teise priklausantis registruotinas turtas turi būti teisės aktų nustatyta tvarka registruojamas viešuosiuose registruose...> ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo 11 str. 2 p. <...nekilnojamojo turto registre registruojamos daiktinės teisės į nekilnojamąjį daiktą...> valdomas turtas patikėjimo teise registruojamas nekilnojamojo turto registru centre.

⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. 1K-379 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 3-ojo standarto patvirtinimo“ 5 p.

⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. birželio 9 d. įsakymas Nr. 1K-205 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 20-ojo standarto patvirtinimo“ 7 p.

⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“ 79 p.

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. liepos 16 d. įsakymas Nr. 1K-238 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 13-ojo standarto patvirtinimo“ 64 p.

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „Kitos savivaldybių institucijos, savivaldybės įmonės, įstaigos ir organizacijos joms patikėjimo teise perduotą savivaldybių turtą valdo, naudoja ir disponuoja juo pagal įstatymus savivaldybių tarybų sprendimuose nustatyta tvarka“. Tokia tvarka nustatyta Savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos apraše, patvirtintame Biržų rajono savivaldybės tarybos 2011 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T-160.

Įstaigos ilgalaikis turtas: pastatas Mokykla-daugiafunkcis centras ir pastatas-katilinė Nekilnojamojo turto registre, kaip kitos daiktinės teisės, yra užregistruotas valdyti, naudoti ir disponuoti patikėjimo teise. Pagal nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašus, šio turto nuosavybė priklauso Biržų rajono savivaldybei. Pagal 2009 m. gruodžio 4 d. ir 2011 m. spalio 28 d. Savivaldybės turto, perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, perdavimo ir priėmimo aktus Nr. ST-36 ir ST-88, Mokyklos-daugiafunkciam centrui buvo perduotas turtas: pastatas-mokykla (unikalus Nr. 3699-2009-3018) ir pastatas katilinė (unikalus Nr. 3699-2009-2018).

Valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teise priklausančias registruotinas turtas teisės aktu nustatyta tvarka turi būti registruojamas viešuosiuose registruose¹¹, o Nekilnojamojo turto registre turi būti registruojami nekilnojamieji daiktai (žemės sklypai, statiniai, butai daugiabučiuose namuose, patalpos), jeigu jie Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo nustatyta tvarka yra suformuoti kaip atskiri nekilnojamojo turto objektai ir jiems suteiktas unikalus numeris ir daiktinės teisės į nekilnojamąjį daiktą¹². Audito metu nustatyta, kad Mokyklos-daugiafunkcio centro ilgalaikio turto apskaitoje yra statinys, kuris nėra registruotas Nekilnojamojo turto registre, t.y. 31/100 pastato dalis „vaikų-darželis“ (unikalus Nr. 3698-4015-0010). Pagal nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašą, minėtam turtui nėra įrašo, kaip kitos daiktinės teisės, kuris būtų užregistruotas valdyti, naudoti ir disponuoti patikėjimo teise. Audito metu įstaigos direktorius 2019 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. O-34 sudarė komisiją dėl ilgalaikio turto – vaikų darželio pastato būklės įvertinimo. Komisija įstaigos vadovui pateikė turto būklės išvadą, kad <...pastatas yra avarinės būklės, jo remontui reikėtų didelių investicijų, tolesnis eksploatavimas negalimas...>, ir pasiūlė, kadangi <...darželio pastatas yra avarinės būklės ir kelia pavojų besimokantiems centre vaikams ir įstaigos turtui, siūlome kreiptis į Biržų rajono savivaldybės tarybą su prašymu leisti nurašyti ir priimti sprendimą dėl pastato nugriovimo...>. Mokyklos-daugiafunkcio centro direktorius 2019 m. gegužės 14 d. raštu¹³ kreipėsi į Biržų rajono savivaldybės tarybą dėl leidimo nurašyti pastatą ir sprendimo priėmimo jį nugriauti.

Ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikas ir likvidacinė vertė turi būti peržiūrimi ir, jei reikia, patikslinami kiekvienų finansinių metų pabaigoje, atsižvelgiant į pasikeitusias vidaus ir išorės aplinkybes. Audito metu, patikrinus 2018 m. ilgalaikio turto nusidėvėjimo skaičiavimo žiniaraščius ir ilgalaikio turto apskaitos korteles, nustatyti neatitikimai:

1. Patikrinus negyvenamųjų pastatų Ilgalaikio turto apskaitos kortelės, nustatyta, kad neteisingai nurodyta galutinio nusidėvėjimo data (metais). Pvz.: inventorinis Nr.301001001 perdavimo eksploatuoti data – 1992-09-01, o galutinio nusidėvėjimo data – 2094-08-31, suskaičiavus laikotarpį (102 metai); inventorinis Nr.301001002 perdavimo eksploatuoti data – 1995-07-05, o galutinio nusidėvėjimo data – 2082-06-30, suskaičiavus laikotarpį (87 metai). Įstaigoje patvirtinti ir suderinti su Biržų rajono savivaldybės administracija nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai, kurie atitinka nustatytą teisės aktų nuostatas, o nusidėvėjimas ilgalaikiam materialiajam turtui (negyvenamiesiems pastatams) nustatytas 100 arba 75 metų (atitinkamai pagal turto grupę ir rūšį).

2. Ilgalaikio turto apskaitos kortelės duomenimis, ilgalaikio turto pavadinimas „Pradinių klasių baldų komplektas“ inventorinis Nr. 301607281, perdavimo eksploatavimo data 2011-12-10, neteisingai skaičiuojama nusidėvėjimo suma, nes naudingo tarnavimo laikas įstaigoje

¹¹ Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 16 str. 4 d.

¹² Nekilnojamojo turto registro įstatymo 9 str. ir 11 str.

¹³ Biržų r. Germaniško mokyklos-daugiafunkcio centro 2019 m. gegužės 14 d. raštas Nr. S-105 :Dėl ilgalaikio turto, pripažinto netinkamu (negalimu)naudoti, nurašymo ir nugriovimo“

nustatytas 7 metai, o pagal patvirtintus nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus turi būti nustatyta 8 metai. Taip pat neteisingai nurodoma galutinio nusidėvėjimo data – 2020-11-30;

3. Pagal pateiktus ilgalaikio turto apskaitos kortelių duomenis nustatyta, kad 2017 m. spalio 1 d. įsigytas šis ilgalaikis turtas: „Treniruoklis kojų universalios staklės“, „Treniruoklis pečiams spausti į viršų“, „Treniruoklis vertikali+horizontali trauka“, priskirtas pagal turto grupę ir rūšį „Kitos mašinos ir įrenginiai“ naudingo tarnavimo laikas įstaigoje nustatytas 6 metai. Tai neatitinka patvirtintų ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) nustatytų ekonominių normatyvų, turi būti nustatyta nusidėvėjimo norma 10 metų, minėtam turtui neteisingai skaičiuojama nusidėvėjimo suma. *Pastebėjimas:* įstaigoje patvirtinti ir suderinti su Biržų rajono savivaldybės administracija nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai, kurie atitinka nustatytas teisės aktų nuostatas, tačiau ne visam ilgalaikiam turtui teisingai nustatyta nusidėvėjimo norma metais, todėl nusidėvėjimas ilgalaikiam materialiajam turtui skaičiuojamas neteisingai;

4. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹⁴, Mokyklai-daugiafunkciam centrui perduotas valstybės nuosavybės teise priklausantis ir Biržų rajono savivaldybei patikėjimo teise valdomas, ilgalaikis turtas (mokyklinis autobusas „VW LT 46“, įsigijimo vertė – 24224,11 Eur, nusidėvėjimas – 24224,11 Eur.) pagal panaudos sutartį. Tačiau patikrinus ilgalaikio turto kortelių duomenis ir juos palyginus su didžiosios knygos duomenimis nustatyta, kad šis ilgalaikis turtas nėra įtrauktas į buhalterinę apskaitą ir neįkeltas į užbalansinę sąskaitą 0130001 „Pagal panaudos sutartis gautas turtas“. Audito metu Biržų rajono savivaldybės sprendimu¹⁵ nuspręsta minėtą ilgalaikį materialųjį turtą parduoti viešame prekių aukcione, o nepavykus parduoti, nurašyti ir likviduoti, pripažintą netinkamu (negalimu) naudoti.

3.2. Dėl inventorizacijos atlikimo. Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2018 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr. O-57 atlikta metinė viso turto ir įsipareigojimų inventorizacija. Sudaryta komisija įpareigota atlikti įstaigos atsargų, inventoriaus, turto ir įsipareigojimų, atostogų rezervo metinę inventorizaciją 2018 m. gruodžio 1 d. duomenimis nuo 2018 m. gruodžio 17 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d.. Mokėtinų ir gautinų sumų metinę inventorizaciją atlikti 2018 m. gruodžio 1 d. būklei. Mokėtinų ir gautinų sumų aprašo – sutikrinimo žiniaraštis sudarytas, tačiau nėra mokėtinų ir gautinų sumų suderinimo aktų, pagal kuriuos sutikrinami duomenis su buhalterinėje apskaitoje užregistruotais gautinų ir mokėtinų sumų likučiais, taip neinventorizuoti įsipareigojimai su valstybinio socialinio draudimo valdybos fondu ir valstybine mokesčių inspekcija. Numeruotų dokumentų blankų inventorizacija 2018 m. gruodžio 1 d. duomenimis atlikta, tačiau nesudarytas atskiras inventorizacinis aprašas.

Inventorizavimo aprašo-sutikrinimo žiniaraščiai nesudaryti „Programinei įrangai ir jos licencijai“ inventorizuoti, didžiosios knygos duomenimis šio turto įsigijimo savikaina (- 297,16 Eur). Patikrinus atsargų inventorizavimo aprašo-sutikrinimo žiniarasčius ir buhalterinės apskaitos didžiosios knygos duomenis, nustatyta, kad duomenys neatitinka: žiniaraščiuose ūkinio inventoriaus ir atsargų bendra suma – 43038,13 Eur, o didžiojoje knygoje – 43045,13 Eur. Taip pat nustatyta, kad ilgalaikio turto apyvartos suvestinėje ir ilgalaikio turto inventorizavimo aprašo sutikrinimo žiniaraščiuose pateikti duomenys neatitinka pateiktų didžiojoje knygoje duomenų, nes neteisingai į buhalterinę apskaitą įvesta ilgalaikio materialaus turto įsigijimo savikaina.

Atliekant metinę inventorizaciją, Inventorizavimo aprašai privalo būti sudaromi pagal šiuos požymius (aplinkybes):

1. turto buvimo vietą;
2. turto judėjimą inventorizacijos metu (per inventorizaciją gautą, išduotą turtą);
3. grupavimą į buhalterines sąskaitas (balansines ir nebalansines);
4. sutartis (nuomos, panaudos, pasaugos, jungtinės veiklos (partnerystės) ir kt.), pagal kurias turtas nėra subjekto nuosavybė arba nėra subjekto valdomas patikėjimo teise, sudarymo faktą;
5. inventorizacijos metu nustatomus netinkamo (negalimo) naudoti turto buvimo faktus¹⁶.

¹⁴ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. rugsėjo 29 d. sprendimas Nr. T-190 „Dėl mokyklinio autobuso perdavimo pagal panaudos sutartį“.

¹⁵ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gegužės 24 d. sprendimas Nr. R-113 „Dėl valstybės turto nurašymo“

¹⁶ Lietuvos Respublikos 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ 17 p.

Mokyklos-daugiafunkcio centro turto inventORIZACIJOS aprašai į buhalterines sąskaitas nesugrupuoti.

Metinės inventORIZACIJOS atlikimui sudaryta komisija buvo įpareigota apibendrinti iki 2018 m. gruodžio 31 d. ir pateikti pasiūlymus Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriui. Sudaryta komisija raštu neįformino inventORIZACIJOS rezultatus ir pasiūlymų nepateikė.

Mokykloje-daugiafunkciame centre metinė inventORIZACIJA atlikta tik iš dalies laikantis inventORIZACIJOS taisyklių reikalavimų, maisto produktų inventORIZACIJA neatliekama, kaip nustatyta įstaigos inventORIZACIJOS taisyklėse - ne rečiau kaip kas ketvirtį.

3.3. Dėl biudžetinių įstaigų pajamų įmokų. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹⁷ patvirtintas atlyginimo dydis už vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas, išlaikymą Savivaldybės švietimo įstaigose. Nustatyti neatitiktinai apskaičiuojant atlyginimo dydį tėvams už vaikų išlaikymą įstaigoje ikimokyklinio amžiaus vaikų grupėje: už maitinimus (pusryčiai ir pietūs arba pietūs ir vakarienė) neteisingai priskaitomas 1,31 Eur, nors Tarybos sprendimu patvirtinta – 1,30 Eur, taip pat už vieną maitinimą (pietūs) priskaitoma suma 0,86 Eur, o patvirtinta suma – 0,87 Eur. Minėtame Tarybos sprendime nėra nustatytos maitinimo normos tik už pusryčius, tačiau mokykloje-daugiafunkciame centre priskaitoma tik už pusryčius – 0,43 Eur.

3.4. Dėl maitinimo įstaigoje maisto produktų apskaitos Mokykloje-daugiafunkciame centre maitinimas valgykloje organizuojamas vadovaujantis direktoriaus įsakymu¹⁸ patvirtintu tvarkos aprašu. Už vaikų maitinimą įstaigos valgykloje atlygis apskaičiuojamas remiantis Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹⁹ patvirtintomis kainomis, o už darbuotojų maitinimą – remiantis Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu²⁰ nustatyta maitinimo paslaugos kaina t.y. prie patiekalams sunaudotų maisto produktų kainos pridėdant patiekalų gamybos išlaidas, sudarančias 40 proc. maisto produktų kainos. Mokyklos-daugiafunkcio centro maitinimo organizavimo tvarkos aprašo 34 p. nurodyta, kad <... už praėjusį mėnesį darbuotojai susimoka iki einamo mėnesio 20 d....>, pastebėta, kad ne visi darbuotojai už maitinimą susimoka iki tvarkos apraše nurodytos datos.

Mokyklos-daugiafunkcio centro maitinimo organizavimo tvarkos apraše 22.8 p. nurodyta, kad virėja <...vykdo kasdienę maisto produktų apskaitą „Medžiagų sandėlio apskaitos knygoje“, remiantis prekių įsigijimo važtaraščiais ir valgiaraščiais ir pasibaigus mėnesiui pateikia vyr. buhalterii patikrinimui. Audito metu patikrinus 2018 m. lapkričio 30 d. medžiagų sandėlio apskaitos knygos duomenis, nustatyta, kad ne visi maisto produktų likučiai sutampa su buhalterinės apskaitos registro (kiekinis suminis suvestinis apyvartinis žiniaraštis) duomenimis. Pavyzdžiai pateikti lentelėje Nr. 1

Eil. Nr.	Pavadinimas	Medžiagų sandėlio knygos likutis		Buhalterijos duomenys		Lentelė Nr.1 Skirtumas	
		Kiekis	Suma Eur	Kiekis	Suma Eur	Kiekis	Suma Eur
1	Makaronai viso grūdo	3 kg	9,30	2 kg	6,20	+1,0	+3,10
2	Miltai	11 kg	7,71	11,23 kg	7,88	-0,23	-0,17
3	Krakmolai	0,6 kg	0,89	0,8 kg	1,19	-0,20	-0,30
4	Morkos	2,1 kg	0,74	7,36 kg	2,57	-5,26	-1,83

¹⁷ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2014 m. rugsėjo 25 d. sprendimas Nr. T-182 „Dėl atlyginimo dydžio už vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas, išlaikymą savivaldybės švietimo įstaigose nustatymo tvarkos aprašo pakeitimo“

¹⁸ Biržų r. Germaniško mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 31 d. įsakymas Nr. O-41 „Dėl Biržų r. Germaniško mokyklos-daugiafunkcio centro maitinimo organizavimo valgykloje tvarkos aprašo tvirtinimo“.

¹⁹ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2014 m. rugsėjo 25 d. sprendimas Nr. T-182 „Dėl atlyginimo dydžio už vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas, išlaikymą savivaldybės švietimo įstaigose nustatymo tvarkos aprašo pakeitimo“

²⁰ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugpjūčio 23 d. sprendimas Nr. T-177 „Dėl maitinimo organizavimo Biržų r. Germaniško mokykloje-daugiafunkciame centre“.

5	Obuoliai	5,0 kg	4,50	6,18 kg	5,56	-1,18	-1,06
6	Agurkai	0,5 kg	1,40	0,51 kg	1,43	-0,01	-0,03
7	Pomidorų padažas	0,47 kg	0,80	0,17 kg	0,29	+0,30	+0,51
8	Grikių kruopos	4,1 kg	9,43	4,4 kg	10,12	-0,40	-0,69
9	Pienas	3,4 ltr.	3,40	4,4 ltr.	4,40	-1,00	-1,00
10	Grietinė	0,84 kg	3,36	0,94 kg	3,76	-0,1	-0,4

Maisto produktų apskaita „Medžiagų sandėlio apskaitos knygoje“, remiantis prekių įsigijimo važtaraščiais ir valgiaraščiais ir pasibaigus mėnesiui neteikiama vyr. buhalteriu patikrinimui. Įstaigoje maisto produktų (atsargų) inventorizacija ketvirčiais neatliekama, kaip to reikalauja teisės aktai. Tinkamai neužtikrinta maisto produktų sunaudojimo ir apskaitos kontrolė.

4. Dėl darbo užmokesčio ir darbo santykių

Įsigaliojus Lietuvos Respublikos darbo kodeksui²¹ 169 str. 1 punkte numatyta, kad darbo taryba darbdavio iniciatyva privalo būti sudaryta, kai vidutinis darbdavio darbuotojų skaičius yra dvidešimt ir daugiau darbuotojų. Įstaigos direktorius vadovaujantis LR darbo kodeksu nesudarė ir įsakymu nepatvirtino darbo tarybos rinkimų komisijos, kuriai turi būti nurodyta organizuoti darbo tarybos rinkimus. Mokykloje-daugiafunkciame centre darbo taryba neišrinkta.

4.1. Darbo sutartys. Audito metu, atrankos būdu, buvo peržiūrėtos darbuotojų darbo sutartys, asmens bylos, direktoriaus įsakymai personalo klausimais. Asmens bylos Mokykloje-daugiafunkciame centre tvarkomos iš dalies laikantis dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklių²², kurios nurodo, kad dokumentai, tiesiogiai susiję su konkrečiu darbuotoju per jo darbo įstaigoje laikotarpį, jų kopijos ar nuorašai dedami į darbuotojų asmens bylas. Taip pat ne visų darbuotojų darbo sutartyse atlikti darbo sutarties sąlygų pildymai (keitimai, papildymai) ir darbo sutarčių 1.3 punkte neteisingai apibrėžti <...darbo užmokestis (mėnesio alga arba valandinis atlygis) ir jo sudedamosios dalys, priedai, priemokos, premijos ar kitoks papildomas apmokėjimas mokėjimo tvarka ir terminai...>, pvz.:

- daugelio darbuotojų darbo sutartyse neatlikti pakeitimai, pasikeitus minimaliajam darbo užmokesčiui²³, darbuotojo pareiginės algos pastovios dalies koeficientui ir darbo krūviui;

- darbo sutartyse Nr. 09, Nr. 314, Nr. 138, Nr. 200, Nr. 279, Nr. 300, Nr. 108, 1.3 p. nurodyta <...pareiginės algos pastovios dalies koeficientas, kurį nusako Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės darbuotojų apmokėjimo įstatymas...>. Lietuvos Respublikos darbo kodekso 34 str. „Būtiniosios darbo sutarties darbo sąlygos“ 3 p. numatyta, kad <...Darbo sutartyje šalys nustato darbo užmokestį per mėnesį (mėnesio algą) ar darbo valandą (valandinį atlygį), kuris negali būti mažesnis už Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą minimaliąją mėnesinę algą ar minimalų valandinį atlygį. Darbo sutarties šalys gali sulygti ir dėl priedų, priemokų, premijų ar kitokio papildomo apmokėjimo pagal įvairias darbo apmokėjimo sistemas...>. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės darbuotojų apmokėjimo įstatyme yra numatyti intervalai nustatant pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą, darbuotojams turi būti nustatytas konkretus pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas, atsižvelgiant į pareigybę ir išsilavinimą, bei pedagoginį darbo stažą ar profesinio darbo patirtį.

- darbo sutartyje Nr. 318 1.3 p. nurodyta mokėti 16,31 Eur, už faktiškai dirbtą vieną valandą, tačiau faktiškai šis sulygtas darbo užmokestis darbuotojui mokamas už vienuolika val. per savaitę, galima teigti, kad neteisingai nurodytas valandinis atlygis arba neteisingai apskaičiuojamas darbo užmokestis.

²¹ Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas 2016 m. rugsėjo 14 d. Nr. XII-2603

²² Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 įsakymas Nr. V-118 „Dėl dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“ 39.7 p.

²³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. spalio 11 d. nutarimas Nr. 814 „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio“.

Darbo kodekso 112 straipsnio 1 d. numato, kad <... Darbo laiko norma, tai yra laiko trukmė, kurią darbuotojas vidutiniškai per tam tikrą laikotarpį turi dirbti darbdaviui, kad atliktų pareigas pagal darbo sutartį (neskaitant papildomo darbo ir viršvalandžių), turi būti nustatyta darbo sutartyje...>; Audito metu pastebėta, kad darbuotojui darbo sutartyje Nr. 273, vadovaujantis Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus įsakymu 2016 m. birželio 28 d. atliktas darbo sutarties pakeitimas nurodant, kad nuo 2016 m. liepos 1 d. padidinus minimalųjį darbo užmokestį už 0,5 etato (kas sudaro 4 val. per dieną darbo trukmę), tačiau direktoriaus įsakymu²⁴ patvirtintame aptarnaujančio personalo darbo grafike nurodytas darbuotojo savaitės darbo dienos: pirmadienis, antradienis, trečiadienis, ketvirtadienis (keturių darbo dienų trukmė), o darbo laikas nuo 13.00 val. iki 16.00 val. Mėnesio darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose nurodomas 3 val. darbo laiko, penkios darbo dienos per savaitę. Darbuotojui, dirbančiam įstaigoje pagal darbo sutartį Nr. 273, buvo mokamas darbo užmokestis ne už 0,5 etato (4 val.), kaip nustatyta darbo sutartyje direktoriaus įsakymu, o už 3 val. per darbo dieną. Pavyzdžiui, 2018 m. sausio ir vasario mėnesiais priskaitytas darbo užmokestis 150 Eur (už 0,38 etato). Atitinkamai neteisingai priskaitomi ir sumokami mokesčiai nuo darbo užmokesčio. Minėta darbo sutartis Nr. 273 su darbuotoju nutraukta 2018 m. kovo 1 d., audito metu darbuotoja įstaigai raštu pranešė, kad ji faktiškai dirbo tris val. per dieną ir dėl darbo apmokėjimo pretenzijų neturi.

Nustatyta, kad darbuotojui (tabelio Nr. 1) darbo laiko apskaitos žiniaraštyje 2018 m. kovo mėn. nurodytos 22 dirbtos dienos, o darbo užmokesčio priskaitymo žiniaraštyje, priskaičiuotas darbo užmokestis už 14 d. d., nes 8 d. d. buvo nedarbingumo laikotarpis (ligonio slaugymas), neteisingai nurodomos darbo laiko apskaitos žiniaraštyje faktiškai dirbtos darbo dienos per mėnesį.

Darbo kodekso 65 str. 3 p. numatyta, kad <...Darbdavio sprendimas nutraukti darbo sutartį ar konstatuoti darbo sutarties pasibaigimą turi būti išreikštas raštu. Sprendime nurodoma darbo sutarties nutraukimo pagrindas ir įstatymo norma, kurioje nurodytas darbo sutarties nutraukimo pagrindas, darbo santykių pasibaigimo diena...>. Mokykloje-daugiafunkciame centre nutraukiant darbo santykius su darbuotojais nesilaikoma darbo kodekso ir įstaigos direktoriaus įsakyme nurodytų nustatytų reikalavimų, nes ne visiems atleistiems darbuotojams darbo santykių pasibaigimo diena laikoma, kaip paskutinė darbuotojo darbo diena, o darbo užmokestis už paskutinę darbo dieną apskaičiuotas neteisingai pavyzdžiui:

- Direktoriaus 2018 m. kovo 16 d. įsakyme Nr. IP-19 ir darbo sutartyje Nr. 59 nurodyta darbo santykių nutraukimo data 2018 m. kovo 19 d., darbuotojui nesumokėta už 2018 m. kovo 19 d., kaip paskutinę darbuotojo darbo dieną;

- Direktoriaus 2018 m. kovo 30 d. įsakyme Nr. IP-20 ir darbo sutartyje Nr. 63 nurodyta darbo santykių nutraukimo data 2018 m. balandžio 3 d., darbuotojui už 2018 m. balandžio 3 d., kaip paskutinę darbuotojo darbo dieną, darbo užmokestis apskaičiuotas neteisingai;

- Direktoriaus 2018 m. balandžio 6 d. įsakyme Nr. IP-22 ir darbo sutartyje Nr. 61 nurodyta darbo santykių nutraukimo data 2018 m. balandžio 9 d., darbuotojui už 2018 m. balandžio 9 d., kaip paskutinę darbuotojo darbo dieną, darbo užmokestis apskaičiuotas neteisingai;

Darbo kodekso 65 str. 5 p. <...Darbo santykių pasibaigimo diena yra paskutinė darbuotojo darbo diena, išskyrus atvejus, kai darbo sutartis nutraukiama nesant darbuotojo darbe arba kai darbuotojui neleidžiama tą dieną dirbti...>. Per 2018 m. Mokykloje-daugiafunkciame centre vienam darbuotojui nurodyta atleidimo diena nebuvo užskaityta, kaip paskutinė darbo diena, jam nepriskaitytas ir nesumokėtas darbo užmokestis ir soc. draudimas. Kitiems atleistiems darbuotojams už paskutinę (atleidimo) darbo dieną, darbo užmokestis ir soc. draudimas priskaičiuotas neteisingai.

4.2 Dėl leistino etatų skaičius. Biržų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. sausio 25 d. sprendimu Nr. T-7 „Dėl Biržų rajono Germanišio mokyklos-daugiafunkcio didžiausio leistino pareigybių skaičiaus“ patvirtintas didžiausias leistinas pareigybių skaičius – 11,75, sprendimas įsigalioja nuo 2018 m. kovo 1 d.

²⁴ Biržų r. Germanišio mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2017 m. kovo 20 d. įsakymas Nr. O-20 „Dėl Biržų r. Germanišio mokyklos-daugiafunkcio centro darbuotojų darbo grafikų tvirtinimo“

Biržų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. lapkričio 8 d. sprendimu Nr. T-233 „Dėl Biržų rajono Germanišio mokyklos-daugiafunkcio didžiausio leistino pareigybių skaičiaus“ patvirtintas didžiausias leistinas pareigybių skaičius – 14,27, iš jų: Vadovų – 1; švietimo pagalbos specialistų – 0,25; mokytojų – 2,52; kitų darbuotojų – 10,5.

Švietimo valdymo informacinėje sistemoje pateikti ir suformuoti duomenys apie etatinių mokytojų darbo užmokesčio ataskaitą pagal „Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą“ 2018-2019 mokslo metams: mokytojų (išskyrus ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą) 1,71 etatų, 1447 kontaktinių valandų per metus.

Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2018 m. sausio 29 d. ir 2018 m. rugpjūčio 31 d. įsakymais Nr. O-05 ir O-38/1 „Dėl Biržų r. Germanišio mokyklos-daugiafunkcio centro pareigybių sąrašo patvirtinimo“ patvirtintas Biržų r. Germanišio mokyklos-daugiafunkcio centro pareigybių sąrašas – 11,75 (darbuotojų etatų skaičius). Mokytojų pagal tarifikacijos sąrašą patvirtinta 2,51 (etatų skaičius).

Savivaldybės tarybos nustatytas maksimalus etatų skaičius neviršija mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus patvirtinto etatų skaičiaus ir faktiškai užimtų etatų skaičiaus.

4.3. Dėl darbo užmokesčio. Mokykloje-daugiafunkciame centre darbo užmokesčiui apskaičiuoti naudojama buhalterinės apskaitos programą „Bonus“. Audito metu atlikus darbo apmokėjimo skaičiavimus pasirinktų pedagoginių darbuotojų, vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu, duomenis sulygininti su įstaigos tarifikacijos paskaičiavimais.

Biržų rajono savivaldybės mero potvarkiu²⁵ nuo 2018 m. sausio 1 d. įstaigos vadovui pakeista 2000 m. spalio 27 d. sudaryta darbo sutartis Nr. 31, iš neterminuotos darbo sutarties į terminuotą darbo sutartį (darbo sutarties terminas – iki tol, kol bus įvykdytas viešas konkursas į Biržų rajono Germanišio mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus pareigas, bet ne ilgiau iki 2020 m. sausio 1 d. Pagal Lietuvos Respublikos Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2018 metų rodiklių patvirtinimo įstatymu²⁶ patvirtintas draudėjų bendrasis pensijų, ligos, motinystės, nedarbo socialinio draudimo įmokų 27,3 procento dydžio tarifas ir jo dydžiai atskiroms socialinio draudimo rūšims:

- 1) pensijų socialiniam draudimui – 22,3 procento;
- 2) ligos socialiniam draudimui – 1,4 procento;
- 3) motinystės socialiniam draudimui – 2,2 procento;
- 4) nedarbo socialiniam draudimui – 1,4 procento (terminuotoms darbo sutartims – 2,8 procento).

Patvirtinti apdraustųjų pensijų socialinio draudimo įmokos 3 procentų dydžio tarifą.

Patvirtinti keturias nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifų grupes ir šioms grupėms priskirtų draudėjų mokamos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifas:

I grupė – 0,18 procento. Pagal Sodros patvirtintus duomenis darbuotojams, kurie dirba pagal terminuotas arba sezonines darbo sutartis turi būti skaičiuojamas 31,88 proc. valstybinio socialinio draudimo, o darbuotojams dirbantiems pagal neterminuotas darbo sutartis skaičiuojamas 30,48 proc. Mokykloje-daugiafunkciame centre už 2018 metus įstaigos vadovui, dirbančiam pagal terminuotą darbo sutartį, neteisingai buvo priskaičiuotas valstybinis socialinis draudimas, taip pat neteisingai buvo pervedamos įmokos į valstybinio socialinio draudimo fondo valdybą.

Lietuvos Respublikos Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 17 str. 2 d. numatyta, kad Draudėjai privalo teisingai ir laiku apskaičiuoti bei mokėti socialinio draudimo įmokas pagal tarifas ir terminus, nustatytus šiame ir kituose įstatymuose.

Audito metu nustatyta, kad ne visiems darbuotojams skaičiuojant darbo užmokestį teisingai taikomas pareiginės algos pastovios dalies koeficientas (baziniai dydžiai), pvz.: tikybės mokytojais,

²⁵ Biržų rajono savivaldybės mero 2017 m. gruodžio 29 d. potvarkis Nr. MP-47 „Dėl Biržų rajono Germanišio mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus Gedimino Janeliūno darbo santykių“

²⁶ Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2018 metų rodiklių patvirtinimo 2017 m. gruodžio 12 d. įstatymas Nr. XIII-869.

turinčiai 19 metų pedagoginio darbo stažą, nustatytas 7,44 koeficientas. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo 5 priede I skyriuje nurodyti pastoviosios dalies koeficientai nuo 7,26 iki 7,4 (pareiginės algos baziniais dydžiais) darbuotojui turinčiam nuo daugiau kaip 15 iki 20 metų pedagoginio darbo stažą.

Mokykloje-daugiafunkciame centre direktoriaus įsakymu skirta 90 Eur priemoka darbuotojui už papildomų užduočių, nenustatytų pareigybės aprašyme ir suformuluotų raštu, vykdymą, nuo 2018 m. kovo iki birželio mėnesių. Darbuotojas nuo 2018 m. kovo 21 d. iki 30 d. turėjo nedarbingumą (ligonio slaugymas) ir nuo 2018 m. gegužės 21 d. iki 29 d. buvo kasmetinėse atostogose. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo 10 str. nurodyta, kad <... Priemokos už papildomą darbo krūvį, kai yra padidėjęs darbų mastas atliekant pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas neviršijant nustatytos darbo laiko trukmės, ar už papildomų pareigų ar užduočių, nenustatytų pareigybės aprašyme ir suformuluotų raštu, vykdymą gali siekti iki 30 procentų pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio...>, darbuotojas ir papildomų užduočių, nenustatytų pareigybės aprašyme pilnai nevykdė 2018 m. kovo ir gegužės mėn., tačiau priemoka už kovo mėn. ir gegužės mėn. buvo priskaičiuota po 90 Eur.

Vadovaujantis valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu, patikrinus pagal įstaigos direktoriaus patvirtintus koeficientus, pamokų tvarkaraščius, paskirtas papildomas valandas: už vadovavimą klasei, už darbą su mokiniais, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių ir už neformalųjį švietimą, nustatyti neatitikimai:

- Dviem mokytojams 2018 m. sausio mėn. neteisingai nustatytos valandos už vadovavimą klasei: vienai mokytojai 1,5 val., o kitai – 1 val., todėl iki 2018 metų rugsėjo 3 d. buvo neteisingai skaičiuojamas, darbuotojo nenaudai, darbo užmokestis už vadovavimą klasei LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų apmokėjimo įstatyme 27.2 p. numatyta, kad <...už vadovavimą klasei, grupei (nepriklausomai nuo kontaktinių valandų skaičiaus per savaitę): jeigu mokinių skaičius klasėje iki 12, – 2,5–4 valandos; jeigu mokinių skaičius klasėje 12 ir daugiau, – 3–5 valandos. Konkretų tarifikuojamų valandų skaičių, suderinęs su darbuotojų atstovais, nustato įstaigos vadovas...>.

- Dviem mokytojams sąsiuvinį tikrinimui patvirtinta 0,05 val. už neformalųjį ugdymą. LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų apmokėjimo įstatyme nėra numatytos papildomos valandos mokinių darbų tikrinimui, kurios tarifikuojamos už neformalųjį vaikų švietimą. Minėto įstatymo 27,5 p. numatyta, kad <...neformaliojo vaikų švietimo mokyklų mokytojams papildomos valandos tarifikuojamos už darbus, nurodytus 27.3 ir 27.4 papunkčiuose. Valandų skaičių, konkretų darbą ir laikotarpį, suderinęs su darbuotojų atstovais, nustato įstaigos vadovas...>.

- Vadovaujantis LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatyme 27.1 p. pateiktos lentelės duomenis už mokinių darbų tikrinimą, skaičiuojant valandas, dėl apvalinimo ne darbuotojo naudai (į mažesnę pusę) darbo užmokestis nesutampa.

- Nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. Mokykloje-daugiafunkciame centre įvestas etatinis darbo apmokėjimas mokytojams. LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo, 5 priedo I skyriaus 2 punkte 2.1 papunktyje nurodyta, kad pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai dėl veiklos sudėtingumo mokytojams didinami 3–15 procentų. Įstaigoje trims mokytojams padidintos 3 proc. valandos nuo funkcijų, susijusių su kontaktinėmis valandomis vykdyti, o vadovaujantis minėtu įstatymu turi būti didinamas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas. Kadangi dėl veiklos sudėtingumo yra patvirtintos valandos už mokinių ugdymą, kurie turi vidutinius specialiuosius ugdymosi poreikius, tai apskaičiuotas trijų mokytojų etatinis darbo krūvis neteisingas.

Mokykloje-daugiafunkciame centre su darbuotojais: 2018 m. kovo 19 d. nutraukus darbo sutartį Nr. 59; 2018 m. balandžio 9 d. nutraukus darbo sutartį Nr.61; 2018 m. balandžio 3 d. nutraukus darbo sutartį Nr. 63 buvo išmokėta 2 mėnesių jo vidutinių darbo užmokesčių kompensacijos. Audito metu nustatyta, kad kompensacijos darbuotojams paskaičiuotos neteisingai

pritaikius 2018 metais nustatytą vidutinio mėnesio dienų skaičių, kuris nustatomas Lietuvos Respublikos socialinio apsaugos ir darbo ministro²⁷ įsakymu.

Patikrinus įstaigos darbo užmokesčio ir su juo susijusių išmokų pagal atskirus mėnesius sąnaudų analizę, nustatyta, kad pagal atlyginimų žiniaraščių priskaičiuoto darbo užmokesčio duomenis, priskaičiuoto socialinio draudimo duomenis, neatitinka Didžiosios knygos duomenų. Nustatyta, kad per 2018 m. Darbo užmokesčio sąnaudų neatitikimas per 2018 m. 1113,23 Eur, o socialinio draudimo - 303,18 Eur.

11-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte ir Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus patvirtintame sąnaudų apskaitos tvarkos apraše nustatyta, kad pagrindinės veiklos sąnaudos pagal pobūdį skirstomos į darbo užmokesčio sąnaudas ir ligos pašalpų sąnaudas. Pastebėta, kad priskaitant sąnaudas rugsėjo mėnesį neatskirtos sąnaudos ligos pašalpai iš darbdavio lėšų už 2 pirmas d. d., nuo darbo užmokesčio sąnaudų – 22,66 Eur ir priskaitant sąnaudas spalio mėnesį neatskirtos sąnaudos ligos pašalpai iš darbdavio lėšų už 2 pirmas d. d., nuo darbo užmokesčio sąnaudų – 31.88 Eur. Taip pat nustatyta, kad gauti ir panaudoti biudžeto asignavimai neišskirti pagal ekonominę klasifikaciją „Darbdavių socialinei paramai pinigais“, kaip tai yra patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu²⁸ valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijoje.

Patikrinus Mokyklos-daugiafunkcio centro darbo užmokesčio ir su juo susijusių išmokų pagal atskirus mėnesius sąnaudų analizę, nustatyta, kad pagal atlyginimų žiniaraščių priskaičiuoto darbo užmokesčio duomenis, neatitinka pagal Didžiosios knygos dimensijas žiniaraščių duomenis. Priskaitant atskirtos ne visos priskaitytos ligos pašalpai iš darbdavio lėšų už 2 pirmas darbo dienas sąnaudos (balansinė sąskaita 8701201) nuo darbo užmokesčio sąnaudų.

4.4 Dėl darbo užmokesčio skaičiavimo už kasmetines atostogas. Pagal Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2018 m. gegužės 18 d. įsakymu Nr. O-28 patvirtintą kasmetinių atostogų grafiką, darbuotojams suteikiamos kasmetinės atostogos. Patikrinus kasmetinių atostogų paskaičiavimo lapus, darbo užmokesčio priskaitymo žiniaraščius, darbo laiko apskaitos žiniaraščius nustatyti neatitikimai:

- Raštedei darbuotojo kasmetinių atostogų paskaičiavimo lape, priskaičiuota suma teisinga, tačiau darbuotoja 2018 m. birželio mėn. dirbo tik 2 d. d., atostogavo – 19 d. d., o darbo laiko apskaitos žiniaraštyje nurodytos 3 dirbtos dienos ir darbo užmokesčio ir išmokėjimo žiniaraštyje priskaičiuota už 3 d. d., minėtai darbuotojai per daug priskaičiuota darbo užmokesčio ir neteisingai nurodomas darbo laiko apskaitos žiniaraštyje faktiškai dirbtos darbo dienos per mėnesį.

- Sutikrinus buhalterei priskaičiuotų atostoginių sumą su darbuotojo kasmetinių atostogų paskaičiavimo lapu, priskaičiuotos sumos už gegužės ir birželio mėnesių atostogų laikotarpius neteisingos, nes 2018 m. kovo ir gegužės mėn. buvo priskaityta priemoka už nedirbtas dienas. Nustatyta, kad darbo laiko apskaitos žiniaraštyje 2018 m. kovo mėn. nurodytos 22 dirbtos dienos, o priskaičiuotas darbo užmokestis už 14 d. d., darbuotojui 8 d. d. buvo nedarbingumo laikotarpis (ligonio slaugymas) nurodomas darbo laiko apskaitos žiniaraštyje faktiškai dirbtos darbo dienos per mėnesį.

- Dviem mokytojoms darbuotojų kasmetinių atostogų paskaičiavimo lapuose, priskaičiuota suma netiksli, kadangi neteisingai apskaičiuotas trijų paskutinių kalendorinių mėnesių vidutinis darbo užmokestis, į kurį įtrauktas neteisingas darbo užmokestis už vadovavimą klasei.

4.5. Dėl pareigybių aprašymų Įstaigos Direktoriaus įsakymu patvirtinti Mokyklos-daugiafunkcio centro pareigybių aprašymai²⁹, kurie parengti vadovaujantis LR Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų apmokėjimo įstatymu³⁰.

²⁷ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. gruodžio 18 d. įsakymas Nr. A1-629 „Dėl metinių vidutinio mėnesio darbo dienų ir vidutinio mėnesio darbo valandų skaičių 2018 metais patvirtinimo“.

²⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (aktuali redakcija)

²⁹ Biržų rajono Germanišio mokyklos – daugiafunkcio centro direktoriaus 2018 m. kovo 6 d. įsakymas Nr. O-17 „Dėl Biržų r. Germanišio mokyklos – daugiafunkcio centro pareigybių aprašymų tvirtinimo“.

³⁰ Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas 2017 m. sausio 17 d., Nr. XIII-198, II skyrius „Darbuotojų pareigybės“

Pastebėjimai: Mokyklos-daugiafunkcio centro patvirtintame valytojo-socialinių paslaugų darbuotojo pareigybės aprašyme nurodytas pareigybės lygis – D, o specialūs reikalavimai ir funkcijos šias pareigas einančiam darbuotojui, atitinka tik valytojo pareigybėje nurodytus reikalavimus. Socialinių paslaugų darbuotojo pagal Lietuvos profesijų klasifikatorių priskiriama kodui 2635, todėl turi būti priskiriama A lygiui ir reikalaujama atitinkamo išsilavinimo. Įstaigos direktoriaus patvirtintame pareigybių sąraše nurodytas valytojo-socialinio paslaugų darbuotojo kodas 9112 pagal Lietuvos profesijų klasifikatorių priskiriama – biurų, viešbučių ir kitų įstaigų valytojai, kambarinės ir pagalbininkai. Minėtame pareigybės aprašyme nėra nurodomų specialių reikalavimų ir funkcijų, atitinkančių socialinių paslaugų darbuotojo pareigybės aprašymo. Pareigybės aprašymas keistinas, rekomenduotina atskirti valytojo ir socialinių paslaugų darbuotojo pareigybes. Audito metu atsižvelgta į žodines pastabas ir Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2019 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. 40 „Dėl Biržų r. Germanišio mokyklos-daugiafunkcio centro patalpų valytojo pareigybės aprašymo tvirtinimo“ patvirtintas patalpų valytojo pareigybės aprašymas.

Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus patvirtintoje darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo tvarkoje³¹ 9 p. nurodyta, kad <...pareigos Centre, priskirtinos prie nekvalifikuotų darbų, yra šios: valytojas, kiemsargis, renginių organizatorius...>. Renginių organizatoriaus pareigybė priskirta D lygiui, pagal Lietuvos profesijų klasifikatorių priskiriama konferencijų ir renginių organizatorius (kodas 333202), turėtų būti priskiriama ne darbininkų grupei, o kvalifikuotų darbuotojų grupei.

Vyriausiojo buhalterio atsakingumas, funkcijos ir teisės nurodytos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 1K-170 patvirtintose taisyklėse „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). Vyriausiojo buhalterio pareigybės aprašyme funkcijos, atsakomybė ir teisės yra tikslintinos.

Nustatyta, kad nuo 2017 m. vasario 1 d., pasikeitus Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui, Biržų rajono savivaldybės tarybos 2017 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. T-31 patvirtinta Biržų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų vadovų darbo apmokėjimo sistema, kurios 5 p. numato „*Biudžetinės įstaigos vadovo pareigybės aprašymą tvirtina Savivaldybės meras* <...>“. Biržų rajono Germanišio mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus pareigybės aprašymas parengtas tik 2018 m. balandžio 6 d.³²

Įsigaliojus Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui, Mokyklos-daugiafunkcio centro vadovo pareiga nustatyti darbuotojams metines užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius, pasitvirtinti darbuotojų darbo patirtį. Lietuvos Respublikos 2017 m. balandžio 5 d. nutarimo Nr. 254 „Dėl valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 4 punkte nurodyta, kad „Tiesioginis darbuotojo vadovas, atsižvelgdamas į biudžetinės įstaigos metinio veiklos plano priemones, darbuotojams, išskyrus biudžetinių įstaigų vadovus, nustato metines užduotis, siektinus rezultatus, jų vertinimo rodiklius ir riziką, kuriai esant užduotys gali būti neįvykdytos. Biudžetinių įstaigų vadovams užduotis, siektinus rezultatus, jų vertinimo rodiklius ir riziką, kuriai esant užduotys gali būti neįvykdytos, nustato savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija arba jos įgaliotas asmuo“. Mokyklos-daugiafunkcio centro darbuotojams 2017 metams metinės užduotys nebuvo nustatytos, o 2018 m. neatliktas veiklos vertinimas. Lietuvos Respublikos įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo 14 str. 1 d. nustatyta, kad <... Biudžetinių įstaigų darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo tikslas – įvertinti biudžetinių įstaigų darbuotojų, išskyrus darbininkus, mokytojus ir pagalbos mokiniui specialistus, praėjusių kalendorinių metų veiklą pagal nustatytas metines užduotis, siektinus

³¹ Biržų r. Germanišio mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2018 m. rugsėjo 7 d. įsakymas Nr. O-45 „Dėl Biržų r. Germanišio mokyklos-daugiafunkcio centro darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo sistemos, darbuotojų kasmetinės veiklos vertinimo ir skatinimo tvarkos ir pareigybių aprašymų nuo 2018 m. rugsėjo 1 dienos tvirtinimo“

³² 2018 m. balandžio 6 d. Biržų rajono savivaldybės mero potvarkis Nr. M-27 „Dėl Biržų r. Germanišio mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus pareigybės aprašymo patvirtinimo“.

rezultatus ir jų vertinimo rodiklius...>. vadovaujantis minėto įstatymo nuostatomis, darbuotojams turėjo būti nustatytos metinės užduotys, siektini rezultatai ir jų vertinimo rodikliai bei rizikos. Taip pat iki 2018 m. sausio 31 d. darbuotojų kasmetinę veiklą turėjo įvertinti tiesioginis vadovas. Įstaiga turi pasitvirtinusi darbuotojų kasmetinės veiklos vertinimo ir skatinimo tvarka 2018 m. rugsėjo 7 d. direktoriaus įsakymas Nr. O-45, tačiau darbuotų veikla nėra vertinama, užduotys neformuojamos, o darbuotojams nuo 2019 m. sausio 1 d. direktoriaus įsakymu padidinamos pareiginės algos pastovios dalies koeficientai.

5. Dėl vidaus tvarkų aprašų

5.1. Informacijos viešinimas įstaigos interneto svetainėje. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo³³ 33 straipsnio nuostatomis, viešojo sektoriaus subjekto (toliau – VSS) ataskaitų rinkiniai turi būti skelbiami jo interneto svetainėje, o jeigu jos neturi, – už atitinkamos VSS grupės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio rengimą atsakingo VSS interneto svetainėje. Vadovaujantis 23-ojo VSAFAS „Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys“ 22 punkto nuostatomis, viešojo sektoriaus subjektas per 10 kalendorinių dienų nuo tarpinių finansinių ataskaitų pateikimo dienos savo interneto svetainėje paskelbia tarpinių ataskaitų rinkinį. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 35 straipsnis nustato, kad už viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkinių sudarymą, pateikimą teisės aktuose nurodytoms įstaigoms ir institucijoms ir paskelbimą laiku atsako viešojo sektoriaus subjekto vadovas. Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarime „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainės aprašo patvirtinimo“ nustatyti įstaigos interneto svetainės struktūra ir reikalavimai³⁴. Audito metu nustatyta, kad Mokykla-daugiafunkcis centras turi interneto svetainę, kurioje paskelbti tarpiniai ir 2018 m. finansinių ataskaitų rinkiniai, tačiau tarpiniai ir metinis biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai neskelbiami.

Aukščiau minėtame nutarime nurodyta, kad įstaigos interneto svetainės skyriaus „Administracinė informacija“ srityje „Planavimo dokumentai“ turi būti skelbiami strateginiai ir (ar) metiniai veiklos planai, veiklos ataskaitos ir kiti su įstaigos veiklos planavimu susiję dokumentai, kurių pagrindu įstaiga organizuoja savo veiklą, taip pat jų projektai. Mokykla-daugiafunkcis centras interneto svetainėje neskelbia metinio veiklos ir strateginio veiklos plano. Įstaigos 2018 m. veiklos planas patvirtintas direktoriaus 2017 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. O-89. Įstaiga vadovaujasi Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2016 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. O-14 patvirtintu 2016–2020 m. strateginiu planu, kuris parengtas vadovaujantis Biržų rajono savivaldybės plėtros 2016–2020 metų strateginiu planu³⁵, Biržų rajono savivaldybės 2014–2016 metų strateginiu veiklos planu³⁶, Valstybine švietimo strategija.³⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ 4.3.3 punkte nustatyta, kad „strateginiai veiklos planai (3 metų), kuriuos tvirtina atitinkamas valstybės biudžeto asignavimų valdytojas. Atsižvelgiant į tai, kad įstaigų strateginiai veiklos planai yra sudėtinė Savivaldybės strateginio veiklos plano dalis, o strateginio planavimo dokumentai tarpusavyje susiejami aiškiais loginiais ryšiais bei, kad Savivaldybė rengia trimečius strateginius veiklos planus, Mokykla-daugiafunkcis centras taip pat turėtų sudaryti ne penkiametį, o trimetį strateginį planą.

Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimo „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainės aprašo patvirtinimo“ 19² p. numatyta, kad <...Įstaigos interneto svetainės skyriuje „Asmens duomenų apsauga“ skelbiamos asmens duomenų tvarkymo taisyklės, vaizdo asmens duomenų tvarkymo taisyklės, asmens duomenų subjekto teisių

³³ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007 m. birželio 26 d. įstatymo Nr. X-1212 33 straipsnio 1 dalis.

³⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimo Nr. 480 „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainės aprašo patvirtinimo“ 12 punktas.

³⁵ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2015 m. spalio 9 d. sprendimas Nr. T-234 „Dėl Biržų rajono savivaldybės plėtros 2016–2020 m. strateginio plano patvirtinimo“.

³⁶ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2014 m. gruodžio 22 d. sprendimu T-314 „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2014–2016 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“.

³⁷ Lietuvos Respublikos Seimo 2013 metų gruodžio 23 d. nutarimu Nr. XII-745 „Dėl valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategijos patvirtinimo“.

įgyvendinimo tvarkos aprašas, duomenų subjektų prašymų įgyvendinti duomenų subjektų teises formos, asmens duomenų apsaugos pareigūno kontaktiniai duomenys (vardas ir pavardė, telefono numeris ir (arba) elektroninio pašto adresas) ir kita aktuali informacija asmens duomenų tvarkymo klausimais...>. Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2018 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. O-30 patvirtintos įstaigos asmens duomenų tvarkymo taisyklės ir paskelbtos, tačiau nėra patvirtinto duomenų apsaugos pareigūno. Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmens apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB, nuostatos numato, kad įstaigoje turi būti paskirtas atsakingas asmuo už duomenų apsaugą. Taip pat apie tai privalo paskelbti įstaigos interneto svetainėje.

5.2. Dėl tvarkų aprašų ir taisyklių. Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2018 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. O-45 patvirtintoje darbo apmokėjimo sistemoje³⁸ IV skyriaus 24 p. nurodyta, kad <...Darbuotojams išmokėtos premijos, priedai nėra įprastinė darbo užmokesčio dalis, išmokėtos premijos nėra įtraukiamos apskaičiuojant vidutinį darbo užmokestį. Skaičiuojant kompensaciją už nepanaudotas atostogas, neįskaičiuojamos premijos, priedai, tai nėra įprastinė darbo užmokesčio dalis...>. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintame vidutinio darbo užmokesčio tvarkos aprašo³⁹ II skyriuje „Darbo užmokesčio lėšų įskaitymas skaičiuojant vidutinį darbo užmokestį“ nurodyta, kas į darbuotojo vidutinį darbo užmokestį įskaitoma:

- bazinis (tarifinis) darbo užmokestis už atliktą darbą, apskaičiuotas pagal įmonėje, įstaigoje ar organizacijoje (toliau – įmonė) taikomas darbo apmokėjimo formas ir sistemas: mėnesines algas ir pareigines algas (toliau – mėnesinės algos) bei valandinius atlygius ir dieninius atlygius;

- didesnis apmokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, viršvalandinį darbą, darbą naktį, kai yra nukrypimų nuo normalių darbo sąlygų, kai padidinamas darbuotojo darbo mastas, ir kitais darbo ar tarnybos santykius reglamentuojančiuose įstatymuose (toliau – įstatymai), kolektyvinėje ir darbo sutartyse numatytais atvejais;

- papildoma darbo užmokesčio dalis, nustatyta šalių susitarimu arba mokama pagal darbo teisės normas ar darbovietėje taikomą darbo apmokėjimo sistemą;

- priedai ir priemokos prie valandinių atlygių, dieninių atlygių ir mėnesinių algų, taip pat kitos išmokos už atliktą darbą, numatytos darbo teisės normose, kolektyvinėje ir darbo sutartyse;

- premijos už atliktą darbą, nustatytos šalių susitarimu arba mokamos pagal darbo teisės normas ar darbovietėje taikomą darbo apmokėjimo sistemą.

Mokyklos-daugiafunkcio centro darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, darbo apmokėjimo sistema keistina.

Mokykloje-daugiafunkciame centre nėra patvirtinto pedagogų etikos kodekso. Vadovaujantis LR Švietimo įstatymu⁴⁰, LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymu⁴¹ patvirtintame pedagogų etikos kodekse 10 p. numatyta, kad kiekviena švietimo įstaiga nusistato savo bendruomenės pedagogų etikos ir elgesio normas atsižvelgdama į Kodekso reikalavimus.

Rengiant įsakymus personalo klausimais 2018 m. gruodžio 21 d. Dėl darbo apmokėjimo keturiems darbuotojams nenurodoma data nuo kada nustatomas koeficientas ir darbo krūvis. Teisiškai įsakymas įsigalioja jo pasirašymo dieną, tačiau tik nuo 2019 m. sausio 1 d. darbuotojams darbo užmokestis pradėtas skaičiuoti pagal patvirtintus koeficientus. Direktoriaus 2018 m. gruodžio 21 d. pasirašytų įsakymų tekste nenurodyta data, nuo kada darbuotojams nustatyti ir taikyti koeficientus. Mokykloje-daugiafunkciame centre iš dalies užtikrinamos darbuotojų socialinės

³⁸ Biržų r. Germanišio mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2018 m. rugsėjo 7 d. įsakymas Nr. O-45 „Dėl Biržų r. Germanišio mokyklos-daugiafunkcio centro darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, darbo apmokėjimo sistemos, darbuotojų kasmetinės veiklos vertinimo ir skatinimo tvarkos ir pareigybių aprašymų nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. tvirtinimo“.

³⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarime Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁴⁰ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 5¹ straipsnis.

⁴¹ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymas Nr. V-561 „Dėl pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“.

garantijos, o įsakymai rengiami nesilaikant Viešojo administravimo įstatymo⁴² nuostatų ir Teisingumo ministro įsakymu⁴³ patvirtintų teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų.

Pastebėjimas. Rengiant Direktorius 2018 m. rugpjūčio 29 d. įsakymą Nr. IP-35 neteisingai nurodytas pagrindas, kuriuo vadovaujasi skiriant darbuotoją dirbti papildomu krūviu.

Taip pat pastebėta, kad nesilaikoma Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117 Dokumentų rengimo taisyklių, nes personalo klausimais įsakymo numeriai dubliuojasi pvz.: 2018 m. rugsėjo 3 d. tuo pačiu Nr. 36 patvirtinti „Dėl vyr. virėjos pervedimo dirbti pilnu etatu“ ir „Dėl vyr. pradinių klasių mokytojos darbo krūvio 2018-2019 mokslo metų pirmame pusmetyje“.

Mokyklos-daugiafunkcio centro maitinimo organizavimo tvarkos aprašo 23 p nurodyta, kad <...pildo ir pasibaigus mėnesiui, per dvi darbo dienas pasirašytus ir centro direktoriaus patvirtintus, pateikia vyr. buhalteriiui šiuos dokumentus: už grynus pinigus parduotų patiekalų aktą, kiekinę suminę maisto produktų sunaudojimo ataskaitą...>. Už maitinimą neatsiskaitoma, ir nėra atliekamos buhalterinės operacijos grynaisiais pinigais, Mokyklos-daugiafunkcio centro maitinimo organizavimo tvarkos aprašas keistinas.

Mokykloje-daugiafunkciniame centre sąskaitų planas ir apskaitos politika patvirtinti direktoriaus įsakymu⁴⁴ ir yra suderinti Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. A-478 „Dėl Biržų rajono savivaldybės ūkio subjektų apskaitos politikos ir sąskaitų plano derinimo“, tačiau ne visos Sąskaitų plane patvirtintos balansinės sąskaitos, kurios naudojamos buhalterinėje apskaitoje. Audito metu atsižvelgta į žodines pastabas ir įstaigos sąskaitų planas buvo papildytas.

Mokykloje-daugiafunkciame centre už ligos pašalpą iš darbdavio lėšų už 2 pirmas darbo dienas mokama 100 proc. vidutinio darbo užmokesčio. Nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojus mokesčių reformos teisės aktams, vadovaujantis Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymu, Mokyklos-daugiafunkcio centro darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo sistemos VIII skyriaus „Ligos pašalpos mokėjimas“ 9 punktas keistinas.

Įstaigoje direktoriaus įsakymu nepatvirtinti, kaip tai numato LR Darbo kodekso⁴⁵ 120 str. 3 d., darbo laiko apskaitos žiniaraščiai, kurie pildomi kiekvieną mėnesį. Audito metu atsižvelgta į žodines pastabas ir Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus įsakymu⁴⁶ patvirtinti darbo laiko apskaitos žiniaraščiai ir jų pildymo tvarkos aprašas.

5.3 Dėl paramos lėšų naudojimo. Mokyklos-daugiafunkcio centro paramos lėšos naudojamos vadovaujantis Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu⁴⁷ patvirtintomis Biržų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų vardu gautos paramos skirstymo taisyklėmis. Pagal minėtų taisyklių 17 punktą numatyta, kad <...Gautos paramos apskaita tvarkoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymu, Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir naudojama pagal atskirą asignavimų valdytojų ar Biudžetinės įstaigos vadovo patvirtintą išlaidų sąmatą...>. Taip pat šių taisyklių 28 punkte numatyta, kad <...> Biudžetinės įstaigos vadovas įsakymu nurodo, kokiai programai ir priemonei įgyvendinti skiriama parama ir nurodoma konkreti suma“. Įstaiga 2018 metais pirkė ilgalaikį materialųjį turtą (konvekcinių pečių) už 749,99 Eur iš gautos paramos lėšų, tačiau jokie papildomi dokumentai šių lėšų panaudojimui rengiami nebuvo. Taip pat nėra patvirtinta įstaigos vadovo skiriamos paramos išlaidų sąmata, konkrečiai sumai (2 proc. gyventojų pajamų

⁴² Lietuvos Respublikos Viešojo administravimo 1999 m. birželio 17 d. įstatymas Nr. VIII-1234.

⁴³ Teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. 1R-298 „Dėl teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“.

⁴⁴ Biržų r. Germanišio mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2018 m. sausio mėn. 2 d. įsakymas Nr. V-4 „Dėl apskaitos politikos ir sąskaitų plano“.

⁴⁵ Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas 2016 m. rugsėjo 14 d. Nr. XII-2603.

⁴⁶ Biržų r. Germanišio mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2019 m. gegužės 23 d. įsakymas Nr. O-38 „Dėl darbo laiko apskaitos žiniaraščio pildymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁴⁷ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. rugsėjo 29 d. sprendimas Nr. T-183 :Dėl Biržų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų vardu gautos paramos skirstymo taisyklių tvirtinimo“.

mokesčio) gautai pagal Lietuvos Respublikos ir paramos įstatymą galintiems gauti paramą iš Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

6. Dėl Viešųjų pirkimų

Direktoriaus 2017 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. O-43 patvirtintos Mokyklos-daugiafunkcio centro viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės. 2018 m. vasario 27 d. Direktoriaus įsakymu⁴⁸ sudaryta nuolatinė viešųjų pirkimų komisija. Mokykla-daugiafunkcis centras vykdydamas viešuosius pirkimus vadovavosi mažos vertės viešųjų pirkimų taisyklėmis patvirtintomis viešųjų pirkimų komisijos, kuri dirba pagal viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentą. Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 10 straipsnio nuostatomis privačių interesų deklaraciją privalo pateikti viešojo pirkimo komisijos nariai, asmenys, perkančiosios organizacijos vadovo paskirti atlikti supaprastintus pirkimus. Įstaigoje viešuosius pirkimus atlieka direktoriaus įsakymu paskirti asmenys, tačiau nesilaikoma minėto įstatymo nuostatų, nepateiktos privačių interesų deklaracijos. Privačių interesų deklaracijas būtina pateikti elektroninėmis priemonėmis ne vėliau iki dalyvavimo viešojo pirkimo procedūrose pradžios. Nepateikę privačių interesų deklaracijos aukščiau minėtieji asmenys neturi teisės dalyvauti viešajame pirkime ir turi būti atšaukti iš atitinkamų pareigų.

Viešųjų pirkimų ir pirkimų ataskaitų rengimo ir teikimo tvarkos apraše⁴⁹ 15 p. nurodyta, kad <... pirkimo vykdytojas teikia Viešųjų pirkimų tarnybai Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos priemonėmis ir skelbia CVP IS užpildytą pirkimo sutarčių ir vidaus sandorių ataskaitą – per 30 dienų, pasibaigus ataskaitiniams kalendoriniams metams...>. Įstaiga ataskaitą pateikė laiku, tačiau ataskaitos informacija apie mažos vertės pirkimus pateikta neteisingai.

Mokykla-daugiafunkcis centras 2017 m. kovo 22 d. sudarė įrangos nuomos sutartį Nr. US50492861-170322, pagal kurią išsinuomotas nešiojamas kompiuteris Dell Optiplex 3040 Core 15-6500, kurio vertė be PVM 744,08 Eur. Nuomos terminas yra nuo 2017 m. kovo 22 d. iki 2019 m. kovo 22 d. Pagal sutarties metu galiojusį Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo⁵⁰ nuostatas, biudžetinėms įstaigoms draudžiama savo vardu skolintis lėšų, prisiimti bet kokių skolinių įsipareigojimų. 2018 m. viešųjų pirkimų planas nėra suderintas su 2018 metams skirtais biudžeto asignavimais.

Vadovaujantis viešųjų pirkimų įstatymu perkančiosios organizacijos nuo 2015 metų sudarytas prekių, paslaugų ir darbų pirkimų sutartys ir atliktus sutarčių pakeitimus, turi paskelbti Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje. Nuo 2017 m. liepos 1 d. laimėjusių dalyvių pasiūlymų, sudarytų pirkimo sutarčių, preliminarinių sutarčių ir šių sutarčių pakeitimų, išskyrus konfidencialią informaciją, viešinimas taip pat yra privalomas, išskyrus atvejus, numatytus Informacijos viešinimo centrinėje viešųjų pirkimų informacinės sistemos tvarkos aprašo 29-34 p. Įstaiga Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje paskelbė ne visas pirkimo sutartis.

Biržų rajono Germanišio mokykla-daugiafunkcis centras pastabų dėl ataskaitos projekto nepateikė.

⁴⁸ Biržų r. Germanišio mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2018 m. vasario 27 d. įsakymas Nr. O-15 „Dėl Biržų r. Germanišio mokyklos-daugiafunkcio centro viešųjų pirkimų komisijos, iniciatorių ir organizatorių skyrimo“

⁴⁹ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 6 d. įsakymas Nr. IS-80 „Dėl viešųjų pirkimų ir pirkimų ataskaitų rengimo ir teikimo tvarkos aprašo, viešųjų pirkimų ir pirkimų ataskaitų formų patvirtinimo“

⁵⁰ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 str. 4 d.

REKOMENDACIJOS

Atsižvelgdami į šioje ataskaitoje išdėstytus dalykus ir audito metu teiktus pastebėjimus, siūlome Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriui:

1. Biudžeto vykdymo ataskaitas ir aiškinamąjį raštą rengti vadovaujantis finansų ministro patvirtintomis žemesniojo lygio biudžeto vykdymo sudarymo taisyklėmis (1.2 p.; 1.3 p.; 1.4 p.; 1.5 p.);
2. Rengiant finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamąjį raštą, atskleisti informaciją pagal Viešojo sektoriaus ir finansinės atskaitomybės standartus ir kitą reikšmingą informaciją, ataskaitose duomenis pateikti teisingai (2.3 p.);
3. Ilgalaikį materialųjį turtą teisiškai sutvarkyti ir apskaityti, registruoti buhalterinėje apskaitoje vadovaujantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais. Spręsti klausimą dėl Savivaldybės administracijos perduoto turto įstaigai valdyti ir disponuoti pagal patikėjimo teisę, pastato dalies „vaikų-darželis“ (3.1 p.);
4. Įstaigos ilgalaikiam turtui teisingai nustatyti nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus, kurie atitiktų nustatytų teisės aktų nuostatas ir teisingai skaičiuoti nusidėvėjimą (3.1 p.);
5. Kontroliuoti, kad atliekant metinę inventurizaciją būtų tinkamai sudaryti visi inventurizavimo aprašai pagal Inventurizacijos taisykles bei Viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartų reikalavimus. Užtikrinti, kad įstaigoje būtų inventurizuoti pagal mokėtinų ir gautinų sumų suderinimo aktus įsipareigojimai su tiekėjais, valstybinio socialinio draudimo valdybos fondu, valstybine mokesčių inspekcija. Įstaigos vadovui pateikti inventurizacijos rezultatų išvadą (3.2 p.);
6. Atlygį tėvams už vaikų išlaikymą įstaigoje skaičiuoti vadovaujantis Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintu atlyginimo dydžiu (3.3 p.);
7. Tinkamai užtikrinti maisto produktų sunaudojimo ir apskaitos kontrolę, maisto produktų inventurizaciją atlikti, kaip nustatyta įstaigos inventurizacijos taisyklėse - ne rečiau kaip kas ketvirtį (3.2 p.; 3,4 p.);
8. Užtikrinti, kad darbo sutarčių pakeitimai būtų įforminami teisės aktų nustatyta tvarka. Užtikrinti, kad darbuotojų darbo laikas nustatytas darbo grafikuose atitiktų dirbtą darbo laiką apskaitos žiniaraščiuose. Nutraukiant su darbuotojais darbo santykius vadovautis darbo kodekso nuostatomis (4.1 p.);
9. Darbo užmokestį (atostoginius) ir su juo susijusius mokesčius skaičiuoti ir apmokėti teisės aktų nustatyta tvarka, spręsti klausimą dėl neteisingai apskaičiuoto ir išmokėto darbuotojams darbo užmokesčio. Ligos pašalpos iš darbdavio lėšų už 2 pirmas darbo dienas sąnaudas priskaityti vadovaujantis sąnaudų apskaitos tvarkos aprašu (4.3 p.; 4.4 p.);
10. Patikslinti darbuotojų pareigybių aprašymus. Darbuotojams nustatyti metines užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius, atitinkančius Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymą. Sudaryti ir patvirtinti darbo tarybos rinkimų komisiją, kuri organizuotų darbo tarybos rinkimus bei išrinktų darbo tarybą (4 p.; 4.5 p.);
11. Mokyklos-daugiafunkcio centro interneto svetainėje paskelbti informaciją, kuri atitiktų teisės aktų nustatytus reikalavimus. Spręsti klausimą dėl atsakingo asmens už duomenų apsaugą paskyrimo (5.1 p.);
12. Strateginį veiklos planą rengti pagal patvirtintą Lietuvos Respublikos vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ metodiką (5.1 p.);
13. Patikslinti darbo apmokėjimo sistemą, atitinkančią Darbo kodekso ir LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo reikalavimus, patvirtinti pedagogų etikos kodeksą, vadovaujantis LR Švietimo įstatymu ir LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymu, patvirtinto pedagogų etikos kodekso reikalavimais. Rengiant įstaigos direktoriaus įsakymus vadovautis teisės aktais, jų turinį formuluoti tiksliai ir aiškiai (5.2 p.);

14. Mokyklos-daugiafunkcio centro paramos lėšas naudoti vadovaujantis Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintomis Biržų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų vardu gautos paramos skirstymo taisyklėmis (5.3 p.);

15. Užtikrinti, kad Mokyklos-daugiafunkcio centro viešieji pirkimai būtų rengiami laikantis Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų (6. p.).

Savivaldybės kontrolierė

Žaneta Eriksonienė

Vyriausioji patarėja

Stasė Čeponienė

Finansinio (teisėtumo) audito ataskaita surašyta dviem egzemplioriais: vienas – Biržų rajono Germaniško mokyklai-daugiafunkciam centrui, antras – Biržų rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybai. Finansinio (teisėtumo) audito ataskaitos kopijos teikiamos – Biržų rajono savivaldybės Merui, Biržų rajono savivaldybės tarybai, Biržų rajono savivaldybės administracijai.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Priemonės ir veiksmai rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas darbuotojas
1	2	3	4	5
1.	Biudžeto vykdymo ataskaitas ir aiškinamąjį raštą rengti vadovaujantis finansų ministro patvirtintomis žemesniojo lygio biudžeto vykdymo sudarymo taisyklėmis.	Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 2 str. 38 d. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-464 „Dėl finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ pakeitimo“.	2020-01-15	Vyriausioji buhalterė
2.	Rengiant finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamąjį raštą, atskleisti informaciją pagal Viešojo sektoriaus ir finansinės atskaitomybės standartus ir kitą reikšmingą informaciją, ataskaitose duomenis pateikti teisingai.	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių	2020-03-15	Vyriausioji buhalterė

		biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo (su vėlesniais pakeitimais).		
3.	Ilgalaikį materialųjį turtą teisiškai sutvarkyti ir apskaityti, registruoti buhalterinėje apskaitoje vadovaujantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais. Spręsti klausimą dėl Savivaldybės administracijos perduoto turto įstaigai valdyti ir disponuoti pagal patikėjimo teise, pastato dalies „vaikų-darželis“.	Nekilnojamojo turto registro įstatymo 9 str. ir 11 str. Biržų r. Germanišchio mokyklos-daugiafunkcio centro 2019 m. gegužės 14 d. raštas Nr. S-105 :Dėl ilgalaikio turto, pripažinto netinkamu (negalimu) naudoti, nurašymo ir nugriovimo.	2019 m. birželio 20 d. tarybos posėdyje buvęs darželio pastatas bus įtrauktas į parduodamo nekilnojamojo turto sąrašą. Iki 2020-06-30	Direktorius
4.	Įstaigos ilgalaikiam turtui teisingai nustatyti nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus, kurie atitiktų nustatytų teisės aktų nuostatas ir teisingai skaičiuoti nusidėvėjimą.	Ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikas Biržų r. Germanišchio mokykloje-daugiafunkciam e centre, suderintas su Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriumi, įsakymas Nr.A-409, 2019-06-05	2019-10-01	Vyriausioji buhalterė
5.	Kontroliuoti, kad atliekant metinę inventurizaciją būtų tinkamai sudaryti visi inventurizavimo aprašai pagal Inventurizacijos taisykles bei Viešojo sektoriaus apskaitos ir	Lietuvos Respublikos 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl inventurizacijos	2019-12-31	Vyriausioji buhalterė

	atskaitomybės standartų reikalavimus. Užtikrinti, kad įstaigoje būtų inventorizuoti pagal mokėtinų ir gautinų sumų suderinimo aktus išipareigojimai su tiekėjais, valstybinio socialinio draudimo valdybos fondu, valstybine mokesčių inspekcija. Įstaigos vadovui pateikti inventorizacijos rezultatų išvadą.	taisyklių patvirtinimo“ 17 p.		
6.	Atlygi tėvams už vaikų išlaikymą įstaigoje skaičiuoti vadovaujantis Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintu atlyginimo dydžiu.	Biržų rajono savivaldybės tarybos 2014 m. rugsėjo 25 d. sprendimas Nr. T-182 „Dėl atlyginimo dydžio už vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas, išlaikymą savivaldybės švietimo įstaigose nustatymo tvarkos aprašo pakeitimo“	2019-08-01, nuolat	Vyriausioji virėja, Vyriausioji buhalterė
7.	Tinkamai užtikrinti maisto produktų sunaudojimo ir apskaitos kontrolę, maisto produktų inventorizaciją atlikti, kaip nustatyta įstaigos inventorizacijos taisyklėse - ne rečiau kaip kas ketvirtį.	Biržų r. Germaniško mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 31 d. įsakymas Nr. O-41“Dėl Biržų r. Germaniško mokyklos-daugiafunkcio centro maitinimo organizavimo valgykloje tvarkos aprašo tvirtinimo“	Nuo 2019-07-01 iki 2019-09 01, nuolat	Vyriausioji buhalterė, Inventorizacijos komisija

8.	Užtikrinti, kad darbo sutarčių pakeitimai būtų įforminami teisės aktų nustatyta tvarka. Užtikrinti, kad darbuotojų darbo laikas nustatytas darbo grafikuose atitiktų dirbtą darbo laiką apskaitos žiniaraščiuose. Nutraukiant su darbuotojais darbo santykius vadovautis darbo kodekso nuostatomis.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. spalio 11 d. nutarimas Nr. 814 „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio“. Biržų r. Germaniško mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2017 m. kovo 20 d. įsakymas Nr. O-20 „Dėl Biržų r. Germaniško mokyklos-daugiafunkcio centro darbuotojų darbo grafikų tvirtinimo“ Darbo kodekso 65 straipsnio 5 punktu	2019-09-30	Raštinės vedėja, direktorius
9.	Darbo užmokesčių (atostoginius) ir su juo susijusius mokesčius skaičiuoti ir apmokėti teisės aktų nustatyta tvarka, spręsti klausimą dėl neteislingai apskaičiuoto ir išmokėto darbuotojams darbo užmokesčio. Ligos pašalpos iš darbdavio lėšų už 2 pirmas darbo dienas sąnaudas priskaityti vadovaujantis sąnaudų apskaitos tvarkos aprašu.	Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas 2017 m. sausio 17 d., Nr. XIII-198.	2019-10-01	Vyriausioji buhalterė
10.	Patikslinti darbuotojų pareigybų aprašymus. Darbuotojams nustatyti metines užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius, atitinkančius Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymą. Sudaryti	Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas	Iki 2019-07-01 Susidarius DK 169 straipsnio I punkte nurodytam darbuotojų skaičiui sudaryti	Direktorius

	ir patvirtinti darbo tarybos rinkimų komisiją, kuri organizuotų darbo tarybos rinkimus bei išrinktų darbo tarybą.	2017 m. sausio 17 d., Nr. XIII-198, II skyrius „Darbuotojų pareigybės“ Biržų r. Germanišchio mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2018 m. rugsėjo 7 d. įsakymas Nr. O-45 „Dėl Biržų r. Germanišchio mokyklos-daugiafunkcio centro darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo sistemos, darbuotojų kasmetinės veiklos vertinimo ir skatinimo tvarkos ir pareigybių aprašymų nuo 2018 m. rugsėjo 1 dienos tvirtinimo“.	ir patvirtinti darbo tarybą	
11.	Mokyklos-daugiafunkcio centro interneto svetainėje paskelbti informaciją, kuri atitiktų teisės aktų nustatytus reikalavimus. Spręsti klausimą dėl atsakingo asmens už duomenų apsaugą paskyrimo.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003m. balandžio 18 d. nutarimo Nr. 480 „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainės aprašo patvirtinimo“ 12 punktas.	2019-09-01 Kreiptis į savivaldybės administraciją dėl atsakingo asmens už duomenų apsaugą paskyrimo.	Direktorius

12.	Strateginį veiklos planą rengti pagal patvirtintą Lietuvos Respublikos vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ metodiką.	Biržų rajono savivaldybės tarybos 2015 m. spalio 9 d. sprendimas Nr. T-234 „Dėl Biržų rajono savivaldybės plėtros 2016–2020 m. strateginio plano patvirtinimo“. Lietuvos Respublikos Seimo 2013 metų gruodžio 23 d. nutarimu Nr. XII-745 „Dėl valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategijos patvirtinimo“.	2020-02-01 derinant su Biržų rajono savivaldybės strateginiu planu	Direktorius
13.	Patikslinti darbo apmokėjimo sistemą, atitinkančią Darbo kodekso ir LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo reikalavimus, patvirtinti pedagogų etikos kodeksą, vadovaujantis LR Švietimo įstatymu ir LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymu, patvirtinto pedagogų etikos kodekso reikalavimais. Rengiant įstaigos direktoriaus įsakymus vadovautis teisės aktais, jų turinį formuluoti tiksliai ir aiškiai.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarime Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymas Nr. V-561 „Dėl pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“	2019-11-01	Direktorius Vyriausioji buhalterė Raštinės vedėja
14.	Mokyklos-daugiafunkcio centro paramos lėšas naudoti vadovaujantis Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintomis Biržų	Biržų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. rugsėjo 29 d. sprendimas Nr.	2019-12-01	Vyr. buhalterė

	rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų vardu gautos paramos skirstymo taisyklėmis.	T-183 :Dėl Biržų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų vardu gautos paramos skirstymo taisyklių tvirtinimo“.		
15.	Užtikrinti, kad Mokyklos-daugiafunkcio centro viešieji pirkimai būtų rengiami laikantis Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų.	Biržų r. Germanišchio mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus 2018 m. vasario 27 d. įsakymas Nr. O-15 „Dėl Biržų r. Germanišchio mokyklos-daugiafunkcio centro viešųjų pirkimų komisijos, iniciatorių ir organizatorių skyrimo“ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 6 d. įsakymas Nr. IS-80 „Dėl viešųjų pirkimų ir pirkimų ataskaitų rengimo ir teikimo tvarkos aprašo, viešųjų pirkimų ir pirkimų ataskaitų formų patvirtinimo“.	2019-09-15	Direktorius

1–2 lentelės stulpelius užpildo Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbuotojai, atlikę auditą;
3–5 lentelės stulpelius užpildo subjekto, kuriam pateikta rekomendacija, atsakingas atstovas.